

Smal Regionaal Arrangement en overige leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte

Aanleiding

Het Samenwerkingsverband Koers VO heeft op dit moment drie operationele nevenvestigingen zorg (vmbo-locaties). Ze zijn ontstaan door fusie van scholen voor vso-lom met scholengemeenschappen voor voortgezet onderwijs. Zij hebben een bovenschoolse functie voor het Samenwerkingsverband en maken deel uit van het dekkend geheel aan voorzieningen.

De nevenvestigingen zorg bieden op verzoek lesplaatsen voor leerlingen met een specifieke zorgbehoefte. Een belangrijk probleem in het verleden was echter dat op deze nevenvestigingen alleen leerlingen terechtkunnen met een indicatie voor leerwegondersteuning (lwoo). Voor leerlingen zonder deze indicatie, die toch onderwijs krijgen in een nevenvestiging zorg, krijgt de school geen geld. Maar voor dezelfde leerling op een andere locatie is wel overheidsbekostiging mogelijk.

Binnen het Samenwerkingsverband Koers Vo had deze constatering al geruime tijd de aandacht. Daarom is in 2005 besloten tot de mogelijkheid van een Smal Regionaal Arrangement. Dit houdt in dat de bekostiging voor niet-geïndiceerde leerlingen die extra zorg nodig hebben blijft bestaan. Daarnaast kan het Samenwerkingsverband uit de eigen beleidsruimte en middelen afspraken maken over aanvullende bekostiging voor de zorg voor leerlingen op deze locaties.

Smal Regionaal Arrangement

Bij een smal regionaal arrangement gaat het niet om een brede onderlinge afstemming van wensen voor afdelingen maar om slechts één onderwerp. Alle scholen en schoolbesturen moeten hier wel mee instemmen. In ons smalle regionale arrangement hebben we het over een verbrede instroom – onderinstroom en zij-instroom - op de nevenvestigingen.

Vanwege de Visienotitie 2010 van het Samenwerkingsverband Koers VO onderschrijven alle scholen en besturen de wens voor verbrede instroom op de nevenvestigingen zorg in het Samenwerkingsverband Koers VO.

'Verbrede instroom' wil zeggen dat op de nevenvestigingen zorg ook niet-geïndiceerde leerlingen onderwijs krijgen, zonder dat hun bekostiging vanuit de overheid vervalft. Bovendien houdt dit in dat deze leerlingen op de nevenvestigingen zorg, naast schakelmogelijkheden, afsluitend onderwijs kunnen volgen in de afdeling waarvoor de hoofdvestiging van de desbetreffende nevenvestiging zorg licenties heeft.

Doelgroep: Leerlingen die vallen onder het Smal Regionaal Arrangement

Bij niet-geïndiceerde leerlingen die naar een nevenvestiging zorg kunnen, zijn één of meer van de volgende kenmerken van toepassing:

- Leerlingen die specifieke zorg behoeven maar niet door de Regionale Verwijzingscommissie (RVC) zijn geïndiceerd omdat de landelijk vastgestelde criteria voor leerwegondersteuning (lwoo) niet op hen van toepassing zijn.
- Leerlingen die niet meer geïndiceerd kunnen worden omdat indiceren slechts mogelijk is tot en met het 1^e leerjaar van het vmbo.
- Leerlingen die zijn geïndiceerd door de Commissie van Indicatie (CvI) en in aanmerking komen voor plaatsing met een rugzak in het voortgezet onderwijs of plaatsing in een onderwijsvoorziening van de Regionale Expertise Centra (REC).

Capaciteit

De doelstelling van het Smal Regionaal Arrangement blijft evenwel dat er geen (wild)groei van aanmeldingen op de nevenvestigingen zorg mag zijn. Het ontwikkelen en bieden van zorg aan leerlingen die dat nodig hebben en de afsluitingen in de vorm van schakelen blijven zoals die momenteel zijn vormgegeven, en zoals die passen bij een nevenvestiging zorg.

Besluit Algemene ledenvergadering Samenwerkingsverband Koers VO

Alle scholen en schoolbesturen van het Samenwerkingsverband Koers VO nemen deel aan dit smalle regionale arrangement (besluit d.d. 30 mei 2006).

Goedkeuring CFI

Het CFI verleent per 1 augustus 2006 goedkeuring voor het Smal Regionaal Arrangement Rotterdam.

Gemeente Rotterdam

De gemeente Rotterdam is akkoord met het behoud van de specifieke zorgfunctie van de Rotterdamse nevenvestigingen zorg (in het kader van huisvesting).

Aanvullende afspraken Smal Regionaal Arrangement binnen het Samenwerkingsverband Koers VO

Financiering lesplaatsen in het Smal Regionaal Arrangement

Voor de bekostiging van de lesplaatsen op de nevenvestigingen zorg heeft de algemene ledenvergadering op 12 oktober 2004 een regeling vastgesteld. Kern daarvan is dat de kosten voor rekening komen van de verwijzende school van het Samenwerkingsverband Koers VO.

Zijn de kosten niet te verhalen op de verwijzende school (instroom vanuit het primair onderwijs of zij-instroom van buiten ons Samenwerkingsverband maar wel wonend in onze regio) dan komen de kosten voor rekening van het Samenwerkingsverband.

Op de afgesproken regeling is met name kritiek op de bijdrage die de verwijzende scholen van het Samenwerkingsverband moeten betalen. De ledenvergadering van het Samenwerkingsverband vroeg hier in 2007 aandacht voor.

Het wordt als onredelijk ervaren dat een school 3500 euro voor het zorgdeel per jaar moet betalen voor een verwijzing, terwijl deze zijn best heeft gedaan om de leerling te helpen. De huidige regeling is een behoorlijke drempel voor de verwijzende school, als bijvoorbeeld na een jaar blijkt dat de hulp vanuit de school niet helpt. Het kan bovendien bij toelating tot strategisch gedrag gaan leiden.

Op 24 juni 2008 heeft het bestuur van het Samenwerkingsverband besloten de regeling aan te passen.

Afspraak financiering lesplaatsen bij het Smal Regionaal Arrangement

1. Bij de bekostiging maken we onderscheid tussen de basisbekostiging door de overheid en het aanvullende zorgdeel zoals afgesproken binnen het Samenwerkingsverband. De kosten van het zorgdeel van de lesplaatsen komen voor rekening van het Samenwerkingsverband.
Bij een verwijzing vanuit een vo-school van het Samenwerkingsverband naar de nevenvestiging zorg (vo-vo verwijzing), betaalt de verwijzende school eenmalig € 1000 (voor het zorgdeel). *Bij een tussentijdse overstap (in de loop van het schooljaar) wordt door de verwijzende school een gedeelte van de basisbekostiging overgedragen (zie tabel 1).*
2. Jaarlijks stelt het zorgplan van het Samenwerkingsverband de omvang van het zorgdeel vast (een soort rugzakje vergelijkbaar met de lwoo-vergoeding).
3. Voor schooljaar 2011-2012 is het zorgdeel vastgesteld op 3.500 euro.

Doelgroepen: Leerlingen met een specifieke zorgbehoefte

Het Smal Regionaal Arrangement heeft nog niet alle problemen opgelost. De nevenvestigingen zorg hebben te maken met een steeds moeilijker wordende doelgroep en er zijn problemen in de huisvesting. Bovendien wordt het schakelen van leerlingen van de onderbouw (van de nevenvestiging zorg) naar de bovenbouw van een reguliere vmbo-school steeds moeilijker. Dit is in een aantal gevallen niet mogelijk.

We verwachten van de nevenvestigingen zorg dat ze moeilijkere leerlingen toelaten. Hierdoor is er een intensiever zorgdeel, terwijl de inkomsten voor de school hetzelfde zijn als de reguliere vmbo-scholen met leerwegondersteuning (lwoo).

Dhr. P. Lakens voerde in 2007 een verkenning uit naar deze problemen en mogelijke oplossingen. Dit is besproken op de bestuursvergadering van 19 juni 2007. Het is een lastige situatie. Het gaat om het juiste evenwicht tussen het organisatiebelang van de nevenvestigingen zorg (beheersbaar houden instroom en leerlingopvatting) en de verantwoordelijkheid voor het Samenwerkingsverband/alle

besturen (elke leerling een juiste plaats bieden, waar nodig in een voorziening met een bovenschoolse functie).

Vervolgens is afgesproken dat de nevenvestigingen zorg met een plan van aanpak komen.

In de notitie '*Aandacht voor zorg*' (BMC, K.Pit, maart 2008) staan op hoofdlijnen de plannen per nevenvestiging zorg. Daarnaast is bekeken op welke wijze een aantal zaken geregeld kan worden. In de lijn van de aanbevelingen uit deze notitie verscheen de vervolgotitie '*Aandacht voor bovenschoolse zorg*' (BMC, K.Pit, juni 2008).

Het bestuur van het Samenwerkingsverband heeft besloten de volgende doelgroepen aanvullend te financieren:

Doelgroep: Door vo afgewezen leerlingen in de overgang po-vo

Deze leerlingen worden gemeld bij het Onderwijszorgloket Koers VO. De leerlingen worden geregistreerd in de Drenkelingenmodule en in een beperkt aantal gevallen na hulp of advies vanuit het Onderwijszorgloket toegelaten tot een nevenvestiging zorg

- Afspraken kosten

Voor de leerlingen uit deze doelgroep ontvangen scholen eenmalig € 1000 per leerling. Dit is een bijdrage in de kosten vanuit het Samenwerkingsverband voor de extra inspanningen die de nevenvestigingen zorg moet doen (toelatingsprocedure en onderwijsaanbod). Deze doelgroep doet een extra beroep op specifieke expertise in de school. Er wordt immers meer gevraagd dan een reguliere school kan bieden. Het onderwijsprogramma richt zich op kwalificatie met minimaal niveau 2.

- Geplande capaciteit 2011-2012: 40 leerlingen

Doelgroep: Moeilijk schakelbare leerlingen

We bedoelen hier leerlingen die niet te schakelen zijn naar het tweede of derde leerjaar in het reguliere vmbo (met of zonder lwoo). Voor deze groep moeten afspraken komen met het vmbo en het mbo.

Voor de zorglocatie betekent dit extra programmakosten als de zorglocatie niet beschikt over de vereiste licentie(s). Het gaat dus om leerlingen die al op de nevenvestiging zorg zitten, niet te schakelen zijn en wel een startkwalificatie moeten halen.

Voor een gedetailleerde toelichting zie: '*Een drenkeling is pas een drenkeling als je geen reddingsvesten meer hebt. Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten*' (De Ronde/ nu Thorbecke VO -Hoofdweg, maart 2008).

- Afspraken kosten

Deze doelgroep kan niet tijdig (binnen twee jaar) schakelen, of kan dat helemaal niet. Om uitval te voorkomen hebben deze leerlingen meer beroeps- en praktijkgericht onderwijs nodig. Bij voorkeur in nauwe samenwerking met het mbo. Dit vraagt extra investeringen van de betrokken scholen, omdat zij deze beroeps- en praktijkgerichte omgeving moeten inhuren bij een andere school voor vmbo of bij het mbo.

Per leerling gaat het om een extra bijdrage van € 915. Voor een gedetailleerde toelichting zie opnieuw de hierboven genoemde notitie.

- Geplande capaciteit 2011-2012: 60 leerlingen

Verantwoording

De volgende drie vragen zijn geformuleerd waarop de zorglocaties een passend antwoord moeten kunnen geven om de extra financiering voor de bovenschoolse zorg te verantwoorden.

1. Welk resultaat wordt per doelgroep behaald?
2. Waarin wordt (extra) geïnvesteerd om deze resultaten te halen? Hierbij onderscheid maken tussen personeelskosten en investeringen in de bijzondere leeromgeving die de doelgroepen nodig hebben om goed te kunnen presteren. Het gaat hier dus ook om extra kosten die het programma voor deze leerlingen met zich meebrengt.
3. Zijn de resultaten ook daadwerkelijk gehaald?

Naast verantwoording over behaalde resultaten (korte termijn) is ook monitoring (het vervolg op de lange termijn) belangrijk.

Het Samenwerkingsverband Koers VO heeft in die verantwoording en monitoring de regie.

Afspraak adviestaak PCL

De nevenvestiging zorg beslist zelf over de toelating van leerlingen. De PCL van het Samenwerkingsverband Koers VO heeft een adviestaak voor leerlingen die vallen onder de regeling Smal Regionaal Arrangement en leerlingen met een specifieke zorgbehoefte. Deze taak staat in het reglement en de werkwijze PCL. Het reglement, de werkwijze en het jaarverslag van de PCL staan op www.koersvo.nl/pcl.

De nevenvestiging zorg vraagt het benodigde advies aan bij de PCL. Alleen leerlingen met een positief advies komen in aanmerking voor aanvullende bekostiging. De PCL rapporteert regelmatig aan het bestuur over de mate waarin deze mogelijkheid gebruikt wordt.

Tabel 1: Wat kost een leerling op de nevenvestiging zorg bij (tussentijdse) zij-instroom?

De tabel geeft bedragen die de school van herkomst het eerste jaar bij semi-permanente plaatsing moet afdragen aan de nevenvestiging zorg. Er is dan onderscheid tussen plaatsing vóór en ná 1 oktober, en tussen leerlingen met en zonder indicatie.

Bij dit overzicht gaan we ervan uit dat een leerling zonder indicatie € 5.500,- met zich meebrengt en met indicatie € 9.000,- per jaar:

Voor een leerling **met** lwoo-indicatie

Instroom per	Aantal maanden tot teldatum	Ontvangst	Te betalen aan nevenvestiging zorg
Vóór teldatum 1 september		door nevenvestiging zorg € 9.000,-	€ 0,-
Ná teldatum		Door verwijzende school	
1 oktober	12 12/12	€ 9000	€ 9000
1 november	11 11/12	€ 9000	€ 8250
1 december	10 10/12	€ 9000	€ 7500
1 januari	9 9/12	€ 9000	€ 6750
1 februari	8 8/12	€ 9000	€ 6000
1 maart	7 7/12	€ 9000	€ 5250
1 april	6 6/12	€ 9000	€ 4500
1 mei	5 5/12	€ 9000	€ 3750
1 juni	4 4/12	€ 9000	€ 3000
1 juli	3 3/12	€ 9000	€ 2250

Voor een leerling **zonder** lwoo-indicatie

Instroom per	Aantal maanden tot teldatum	Ontvangst	Te betalen aan nevenvestiging zorg
Vóór teldatum 1 september	1 0/12	door nevenvestiging zorg € 5.500,-	€ 1.000,-
Ná teldatum		door verwijzende school	
1 oktober	12 12/12	€ 5500	€ 6500
1 november	11 11/12	€ 5500	€ 5958
1 december	10 10/12	€ 5500	€ 5417
1 januari	9 9/12	€ 5500	€ 4875
1 februari	8 8/12	€ 5500	€ 4333
1 maart	7 7/12	€ 5500	€ 3792
1 april	6 6/12	€ 5500	€ 3250
1 mei	5 5/12	€ 5500	€ 2708
1 juni	4 4/12	€ 5500	€ 2167
1 juli	3 3/12	€ 5500	€ 1625

Aanleiding voor een pilot zij-introom

Soms lukt het niet meer met een leerling op de school voor vo. Er kan een verwijzing volgen naar een andere school voor voortgezet onderwijs, een opvangvoorziening, een REC school of een nevenvestiging zorg.

In 2008-2009 hebben ongeveer 50 leerlingen het reguliere VO tussentijds verlaten en zich aangemeld bij een van de nevenvestigingen zorg. Deze wisten uiteindelijk 15 leerlingen te plaatsen. Onduidelijk is waar de overige 35 leerlingen zijn gebleven.

Uit signalen van consulenten van het Onderwijzorgloket Koers VO blijkt dat leerlingen soms het beste af zijn bij een tussentijdse overstap naar een nevenvestiging zorg (passende plek). Dat kan soms niet door gebrek aan capaciteit. Het is dan zoeken naar een 'second best' oplossing.

De pilot

Om beter in te kunnen spelen op deze betrekkelijk kleine groep leerlingen, is Koers VO volgens bestuursafpraak in schooljaar 2009-2010 een pilot gestart. Dit gebeurde uiteraard samen met de nevenvestigingen zorg. Het gaat hier om een verantwoorde opvang van deze leerlingen, die om uiteenlopende redenen ergens in het schooljaar de school (moeten) verlaten. De pilot krijgt voortzetting in schooljaar 2011-2012.

Het doel van de pilot is om in de praktijk een goede opvang te ontwikkelen, zodat uiteindelijk geen van deze leerlingen thuis of op de verkeerde plaats komt te zitten. De ervaringen met deze pilot moeten leiden tot een structurele aanpak.

Om wie gaat het?

Het gaat om leerlingen die om uiteenlopende redenen zijn vastgelopen in het reguliere vmbo. Ze hebben extra zorg en begeleiding nodig om de schoolloopbaan elders, bijvoorbeeld op een nevenvestigingen zorg, te vervolgen. Deze pilot is dus nadrukkelijk niet bedoeld voor PrO-leerlingen en voor leerlingen die in aanmerking komen voor opvangprojecten als *Herstart*, *Op de rails* en *Rebound*.

Wat houdt de pilot in?

De nevenvestigingen zorg en Koers VO werken nauw samen bij het inrichten van een goede en verantwoorde opvang van deze leerlingen, die ergens in het schooljaar van elders instromen. Elke nevenvestiging heeft een eigen programma en aanpak voor deze leerlingen, die passen bij het eigen karakter van de school.

Het programma en de aanpak kennen de volgende gemeenschappelijke kenmerken:

- een zorgvuldige aanmeldingsprocedure en intake
- een kennismakingsprogramma waarin de leerling kan wennen aan zijn nieuwe leeromgeving
- de leerling krijgt in een kleine groep begeleiding en zorg op maat

Omdat Calvijn-Meerpaal dit schooljaar geen ruimte heeft, is een tussentijdse plaatsing alleen in zeer incidentele situaties mogelijk. De daadwerkelijke instroom is op Nieuw Zuid-Olympiaweg en Thorbecke VO-Hoofdweg. Er zijn per locatie acht plaatsen gereserveerd.

Koers VO gebruikt deze pilot ook om een beter beeld te krijgen van deze groep leerlingen. We willen antwoorden op vragen als: om hoeveel leerlingen gaat het nu precies, wat zijn het voor leerlingen en hoe kan er voor deze leerlingen een beter en passend aanbod binnen de bestaande onderwijsvoorzieningen komen?

Hoe loopt de procedure?

Het startpunt begint bij het voortraject op de verwijzende school.

- De mentor heeft de leerling ingebracht in de interne zorgbespreking. Er is contact geweest met de ouders. De afgesproken interventies hebben onvoldoende resultaat. Er is handelingsverlegenheid.
- De zorgcoördinator roept de hulp in van de consulent van het Onderwijzorgloket Koers VO. Eventueel is er aanvullende diagnostiek. Er volgen handelingsadviezen en een

handelingsplan. Bij onvoldoende resultaat wordt het handelingsplan bijgesteld of besluit de interne zorgbespreking dat de leerling in het zorg- en adviesteam (ZAT) wordt besproken. Er is contact geweest met de ouders.

- Het ZAT neemt een besluit over de gewenste interventies (bijvoorbeeld verwijzing jeugdzorg of opvangvoorziening of start traject REC-indicatie). Bij een verwijzing naar een nevenvestiging zorg, is het gewenst dat de consulent van het Onderwijszorgloket Koers VO aanwezig is bij de ZAT bespreking. Ook is het een voorwaarde dat het Onderwijszorgloket de (mogelijke) verwijzing met een positief advies ondersteunt.
- Vervolgens neemt de zorgcoördinator (tenzij in het ZAT anders afgesproken) contact op met de nevenvestiging zorg en volgen afspraken over de intakeperiode op de nevenvestiging zorg: wederzijdse kennismaking leerling, ouders en school, gastleerlingschap, nader onderzoek, warme overdracht school van herkomst, afrondende toetsvraag: heeft de school voor de leerling een passend aanbod?
- De verwijzende school is verantwoordelijk voor het aanleveren van het complete dossier van de leerling.
- Kan een leerling uiteindelijk niet geplaatst worden, dan gaat de verwijzende school terug naar het Onderwijszorgloket en wordt gezocht naar een andere oplossing (bij voorkeur via het ZAT overleg).

Bijzondere situaties

Uit de eerste ervaringen met deze pilot blijkt dat er soms bijzondere situaties zijn waarop de bovenstaande procedure niet van toepassing is (bijvoorbeeld verhuizingen uit een andere regio, maar wel een specifieke zorgbehoefte). Ook voor deze leerlingen is het voordelig voor een plaatsing dat het Onderwijszorgloket is ingeschakeld en de plaatsing met een positief advies ondersteunt.

Bekostiging

Het Samenwerkingsverband staat voor deze pilot garant voor de bekostiging van de betreffende lesplaatsen op de nevenvestigingen zorg met een maximumbedrag van € 144.000,--. Omdat de verwijzende scholen op basis van de regeling tussentijdse verwijzing, voor een gedeelte meebetalen (zie tabel 1), zijn de feitelijke kosten voor het Samenwerkingsverband lager.